

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/59/2012
Identifikačné číslo spisu:	5012200665
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:5012200665.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa P., ÚVTOS Želiezovce, proti odporcovi Mestu Kysucké Nové Mesto, Nám. slobody 94, Kysucké Nové Mesto, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia z 08. augusta 2011, č. 2545/2011, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 08. októbra 2012, č. k. 29Sp/33/2012-14, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 08. októbra 2012, č. k. 29Sp/33/2012-14 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu z 08. augusta 2011 č. 2545/2011 zastavil a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie krajský súd odôvodnil, poukazujúc na § 83 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a § 103, § 104 ods. 1 OSP tým, že z pripojeného spisu tamojšieho súdu vo veci 21S/93/2012 zistil, že pod uvedenou spisovou značkou je vedené konanie o návrhu navrhovateľa Jaroslava Šutého, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, priečinok 42A/VD, 937 17 Želiezovce, proti odporcovi Mesto Kysucké Nové Mesto, v ktorom konaní žiada navrhovateľ preskúmať postupom podľa § 250l ods. 1 a nasl. OSP označené rozhodnutie odporcu Mesta Kysucké Nové Mesto - rozhodnutie o proteste vydané 08. augusta 2011 bez spisovej značky, v konaní pod. č. 2545/2011 z 08. augusta 2011 a žiada vec vrátiť na ďalšie konanie.

Návrh navrhovateľa vo veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 21S/93/2012 datovaný 19. januára 2012 bol súdu podľa prezenčnej pečiatky doručený 24. januára 2012. Návrh v tu prejednávanej veci (sp. zn. 29Sp/33/2012) bol krajskému súdu doručený 13. septembra 2012.

Z uvedeného je zrejmé, že v tunajšej veci sp. zn. 29Sp/33/2012 nie je možné pokračovať vzhľadom na prekážku začatého konania, keďže je tu totožnosť účastníkov konania, totožnosť predmetu konania a totožnosť skutkových tvrdení navrhovateľa s konaním začatým návrhom navrhovateľa z 19. januára 2012.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel krajský súd k záveru, že je namieste konanie zastaviť (§246c ods. 1 OSP v spojení s § 104 ods. 1 OSP), pretože je preukázané, že návrh na začatie konania v tunajšej veci je neskorším návrhom (13. septembra 2012) v tej istej veci ako konanie vedené pod sp. zn. 21S/93/2012. Konanie o opravnom prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu odporcu je vedené ďalej pod sp. zn. 21S/93/2012.

O trovách konania, ktoré vznikli v súvislosti s podaním opravného prostriedku krajský súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP, podľa ktorého v prípade, ak niektorý z účastníkov konania zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Vzhľadom na to, že navrhovateľ žiadal preskúmať rozhodnutie, ktoré už raz napadol svojim opravným prostriedkom, čím zaviniť zastavenie konania (z dôvodu prekážky už začatej veci), a preto by bol povinný nahradiť odporcovi trovy. Odporcovi však trovy konania nevznikli, resp. tento si žiadne neuplatnil, preto súd rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal navrhovateľ v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP) odvolanie a žiadal, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Alternatívne navrhovateľ žiadal napadnuté uznesenie krajského súdu zmeniť a vec spojiť na spoločné konanie s vecou vedenou na tamomšom súde pod sp. zn. 21S/93/2012, postupom podľa § 112 ods. 1 OSP.

Navrhovateľ svoje odvolanie odôvodnil poukazom na to, že postupom krajského súdu mu bola odňatá reálna možnosť konať pred zákonným súdom (sudcom), a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia procesných podmienok konania a nesprávne vyvedených záverov zo správne zisteného skutkového stavu. Namietal, že v prípade litispendencie nejde o neodstrániteľnú prekážku konania, ale o odstrániteľnú, t. j. prekážku v zmysle § 104 ods. 2 OSP.

Ďalej navrhovateľ uviedol, že hoci žaloby v oboch veciach smerujú voči tomu istému rozhodnutiu, konania vedené na ich základe nie sú 100 % identické čo do dôvodov uvedených v žalobách. Zastavenie konania ako riešenie ultima ratio nebolo podľa navrhovateľa jediným riešením vzniknutej situácie, krajský súd mohol obe konania spojiť. Týmto navrhovaným postupom by zanikla prekážka litispendencie, navyše, išlo by o riešenie šetrnejšie v dispozičnej zásade obmedzenej striktnými procesnými lehotami, čo do dôvodov podaní.

Navrhovateľ ďalej poukázal na čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu OSN, v zmysle ktorého nemal krajský súd na vec aplikovať § 104 ods. 1 OSP, ale § 104 ods. 2 OSP v spojení s § 112 ods. 1 OSP. Svojím odlišným postupom krajský súd porušil § 104 ods. 2 OSP a naplnil odvolacie dôvody uvedené v § 221 ods. 1 písm. f/, g/ OSP.

Na záver navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že konanie č. 21S/93/2011 je vedené v režime 2. hlavy 5. časti OSP a konanie sp. zn. 29Sp/33/2012 v režime 3. časti, 5. časti OSP, čiže v odlišných procesných režimoch.

Vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu odporca poukázal na to, že navrhovateľovi neprislúcha právomoc upraviť procesný postup súdu, a preto má za to, že odvolanie navrhovateľa je právne irelevantné a žiada odvolací súd, aby toto odvolanie odmietol v plnom rozsahu a uznesenie Krajského súdu v Žiline v citovanej veci potvrdil, pretože krajský súd vo veci rozhodol správne.

Odporca ďalej poukázal na to, že o procesných podmienkach konania súd rozhoduje samostatne, a preto tvrdenie navrhovateľa, že postupom súdu mu bola odňatá reálna možnosť konať pred zákonným súdom, nie je oprávnené. Krajský súd správne právne posúdil procesné podmienky konania a vyvodil správne závery zo zisteného skutkového stavu.

V rámci argumentácie odporca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo/24/2012 z 01. augusta 2012, ktorým najvyšší súd odmietol odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21S/63/2011 z 02. mája 2012 v konaní o návrhu proti nečinnosti orgánu verejnej správy a v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP),

odvolanie prejednal a dospel k záveru, že nie je namieste odvolaniu žalobcu priznať úspech.

Podľa § 104 ods. 1 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Podľa § 104 ods. 2 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodari nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 83 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Ustanovenie § 83 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) upravuje prípad prekážky litispendencie, ktorá je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie vykazujúce totožnosť v účastníkoch, predmete konania a skutkových okolnostiach, od ktorých je odvodzované právo (právny titul).

V správnom súdnictve môže byť predmetom konania podľa druhej a tretej hlavy piatej časti OSP len a len rozhodnutie správneho orgánu vydané v správnom konaní. Týmto je fakticky obmedzené aj chápanie „skutkových okolností, od ktorých je odvodzované právo“, ktoré prichádzajú do úvahy len v prípade tradičného občianskoprávneho konania, t. j. vo veciach podľa § 7 ods. 1 OSP. V týchto veciach totiž právny titul, z ktorého žalobca vyvodzuje svoje právo, mení povahu sporu najmä čo do dokazovania, posudzovania plynutia lehôt a pod.. V správnom súdnictve možno za takýto titul považovať presvedčenie žalobcu alebo navrhovateľa o nezákonnosti a nesprávnosti rozhodnutia alebo postupu správneho orgánu, ktorými malo byť zasiahnuté do jeho práv a právom chránených záujmov, pričom tento vyplýva priamo zo zákona. „Skutkové okolnosti, od ktorých je právo odvodzované, nemožno stotožňovať s dôvodmi, v ktorých má tvrdená nezákonnosť spočívať“.

Následne je nutné, aj s prihliadnutím na znenie § 246c ods. 1 prvá veta OSP, ktorý súdu v správnom súdnictve umožňuje a ukladá primerané použitie ustanovení prvej, tretej a štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, prispôbiť chápanie pojmu „tá istá vec“ osobitnostiam konania podľa piatej časti OSP.

Súd v správnom súdnictve skúmajúci podmienky konania preto skúma, či pri zistenej totožnosti účastníkov konania je daná aj totožnosť predmetu konania. Vlastné dôvody žaloby alebo opravného prostriedku, ako ani označenie podania „žaloba na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu“ alebo „opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu“ nemajú žiadnu relevanciu. Vo vzťahu k označeniu podania, považuje najvyšší súd za potrebné pripomenúť, že v zmysle § 41 ods. 2 OSP každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený, t. j. súd nie je označením podania viazaný.

Preto pokiaľ súd v správnom súdnictve zistí, že sa ten istý žalobca (navrhovateľ) domáha preskúmania jedného a toho istého rozhodnutia toho istého žalovaného (odporcu), je z hľadiska posúdenia existencie prekážky konania podľa § 83 OSP irelevantné, ako žalobca (navrhovateľ) označil svoje podanie a ako ho odôvodnil.

Navyše, v prejednávanej veci je z obsahu súdneho spisu zrejmé, že návrh na začatie konania v tunajšej veci je „odvolaním v zmysle § 250l a nasl. OSP“ a konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 21S/63/2011 bolo iniciované na „návrh podľa § 250m ods. 1 OSP, (resp. odvolanie)“. Obe navrhovateľom citované ustanovenia sú zaradené do tretej hlavy piatej časti OSP, teda spadajú pod ten

istý procesný režim. To, že sú krajským súdom vedené raz ako konanie podľa tretej hlavy piatej časti OSP (tunajšie konanie) a raz ako konanie podľa druhej hlavy piatej časti OSP (konanie sp. zn. 21S/63/2011) je opäť bez právnej relevancie, ide o otázku manažmentu spisu bez vplyvu na vlastné konanie.

V tomto smere najvyšší súd ešte poznamenáva, že nie je vadou konania, ak vec prejedná súd v senátnom zložení (druhá hlava piatej časti OSP), hoci mal konať samosudca (tretia hlava piatej časti OSP), pokiaľ postupuje v súlade s príslušnými procesnoprávnymi ustanoveniami.

Zo súdneho spisu a doň založených listín najvyšší súd zistil, že 24. januára 2012 na Krajský súd v Žiline došlo podanie označené ako „návrh podľa § 250m ods. 1 OSP (resp. odvolanie)“, v ktorom bol ako žalobca (odvolateľ) označený navrhovateľ v tunajšom konaní a ako žalovaný odporca v tunajšom konaní. Podaním sa tam označený žalobca (odvolateľ) domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým „zrušuje v celom rozsahu napadnuté rozhodnutie žalovaného o proteste (zmenky), vydané 08. augusta 2011 bez spisovej značky, v konaní pod č. 2545/2011 a vec mu vracia späť na ďalší proces a rozhodnutie lege artis“. Konanie o tomto podaní je v súčasnosti vedené na krajskom súde pod sp. zn. 21S/63/2011.

„Odvolaním v zmysle § 250l a nasl. OSP“ došlým krajskému súdu 13. septembra 2012 navrhovateľ v tunajšom konaní podal „odvolanie proti rozhodnutiu - protestu Mesta Kysucké Nové Mesto č. 2545/2011 z 08. augusta 2011“ a žiadal, aby ho súd „ako nezákonný podľa § 250q ods. 2 OSP zrušil a vrátil vec KNM späť na ďalšie nové konanie“.

Je teda zrejmé totožnosť účastníkov, ako aj totožnosť označeného „rozhodnutia“, ktoré navrhovateľ žiada preskúmať v oboch konaniach, a preto je namieste konštatovať, že skoršie podanie navrhovateľa (doručené krajskému súdu 24. januára 2012) založilo prekážku už začatého konania, brániacu súdu tunajšiu vec prejednať.

Prekážka konania podľa § 83 OSP je prekážkou neodstrániteľnou, pretože nie je možné „od-podať“ návrh, ktorým sa začalo skoršie konanie vo veci.

Navyše, ako vyplýva z vyjadrenia odporcu k odvolaniu a ako najvyšší súd zistil, vo veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 21S/63/2011 bolo 02. mája 2012 vydané rozhodnutie -uznesenie, č. k. 21S/63/2011-67, ktorým krajský súd konanie vo veci zastavil. Odvolanie navrhovateľa najvyšší súd uznesením z 01. augusta 2012, sp. zn. 3SŽo/24/2012 ako neprípustné odmietol.

Preto po zistení totožnosti účastníkov konania a predmetu konania v tunajšom konaní a konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 21S/63/2011 a zistení, že konanie na krajskom súde vedené pod sp. zn. 21S/63/2011 bolo právoplatne skončené, je namieste konštatovať nie prekážku skôr začatého konania, ale prekážku veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 OSP), ktorá tiež zakladá neodstrániteľnú prekážku v konaní. Pri jej zistení súd nemôže vec prejednať, ale je povinný konanie zastaviť.

Z dôvodov vyššie uvedených najvyšší súd zistil, že uznesenie krajského súdu je vo výroku vecne správne, toto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a s § 219 ods. 1 potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému zo zákona náhrada trov konania neprislúcha (§ 244 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP).

Nedá najvyššiemu súdu nepoznamenať, že protest zmenky je občianskoprávnym úkonom, pričom súd, notár alebo miestny národný výbor (§ 79 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového) ako protestný orgán zaručujú autenticitu občianskoprávneho úkonu jeho úradným spísaním. Nevystupujú tu však v pozícii správneho orgánu v správnom konaní, ale postupujú podľa zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového, t. j. predpisu súkromného práva. Protest zmenky, ako vyplýva z uvedeného je právnym úkonom v súkromnej (súkromnoprávnej) sfére, pričom autorita protestného orgánu mu

neprepožičiava povahu správneho rozhodnutia. Preto sa naň nevzťahujú predpisy správneho práva procesného a, čo je v prejednávanej veci najpodstatnejšie, nepredstavuje spôsobilý predmet súdneho prieskumu zákonnosti.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.